

Laura Malmivaara

”Olen rakastunut
isäni kaltaisiin miehiin”

*Näyttelijä Laura Malmivaara
kuvitteli tuntevansa itsensä,
kunnes avioero pakotti tutkailemaan
peilikuvaa uusin silmin.
Elämänmuutoksen myötä
Laura kiinnostui sukujuuristaan,
joiden vaikutuksia hän kantaa yhä mukanaan.
Rinnalleen Laura löysi lopulta
itsensä veroisen pohdiskelijan.*

teksti Sanna Wallenius kuvat Jouni Harala

■ Laura tapasi nykyisen kuvataiteilijamielensä ravintolassa neljä vuotta sitten. Pariskunnalla on kolmen tyttären uusperhe ja tilava merenrantakoti.

”Minussa on ollut lapsesta saakka hengellisyyden kaipuu. Se on antanut lohtua vaikeina aikoina.”

On hetkiä, jotka vaikuttavat niin epätodellisilta, että tuntuu kuin eläisi unessa. **Laura Malmivaara** koki omansa 29-vuotiaana Roomassa. Lauran tähdittämä *L'Amore di Marja* -elokuva oli juuri saanut ensi-iltansa, kun hän

joutui kylmiltään kansalliseen tv-ohjelmaan. Hän antoi puolen tunnin haastattelun italiaksi osaamatta italiaa. ”En vielä käsitä, kuinka selvisin siitä”, Laura muistelee. Nyt tapaus jo naurattaa. Laura muistaa, kuinka paniikissa hän haastattelun vuoksi oli, mutta yritti olla näyttämättä hätäntymistään muille. Siinä hän onkin kehittynyt vuosien varrella hyväksi. Katse pysyy rauhallisena.

Laura arvelee ominaisuuden periytyneen ekonomi-isältään **Jouni Malmivaaralta**, jolla on yhä, eläkkeelläkin, monta rautaa tulessa. ”Isän voi heittää kuinka hankalaan paikkaan tahansa luottaen siihen, että hän kyllä hoitaa homman. Isältä olen oppinut sopeutumisen taitoa. Se onkin ollut tärkeimpiä oppeja, sillä joskus on otettava vain riski ja hypättävä rohkeasti uuteen.”

”Vaikka olen aina kaivannut omaa aikaa, erosta seurannut yksinolo oli toisenlaista. Se muuttui mielessä dramaattiseksi yksinäisyydeksi.”

Viime keväänä hillitty ulkokuori rakoili, kun Laura Malmivaara, 43, loukkaantui *Tanssii tähtien kanssa* -ohjelman finaalin kenraaliharjoituksessa. Laura ja tanssinopettaja **Mikko Ahti** törmäsivät piruetissa niin, että Lauran kyynärvarsi murtui. Kun Laura astui suorassa lähetyksessä yleisön eteen käsi paketissa, hän ei pystynyt peittelemään pettymyksen kyyneleitä.

”Olen esiintynyt työkseni parikymmentä vuotta, mutten ole aiemmin ollut kaiken kansan arvioitavana noin suurella viihdeohjelmassa. Oli hämmäntävää olla siinä yhtäkkiä täysin auki, herkkänä ja haavoittuvana. Kaikki tunteet nousivat pintaan väsymystä, stressiä ja onnistumisen iloa myöten”, Laura muistelee.

Tanssikilpailusta jäi hauskat muistot ja liuta uusia ystäviä, mutta myös parikymmentä senttiä pitkä arpi käsivarteen. Laura toipui pitkään kyynärvarren leikkauksesta.

”Tiedän olleeni etuoikeutettu, sillä kohdalleni on tähän saakka osunut käsittämättömän vähän vastoinkäymisiä. Olen lapsuudesta saakka saanut viettää turvallista ja tasapainoista elämää.”

Ystävien surujen vierestä seuraaminen on muistuttanut silti elämän arvaamattomuudesta.

”Läheisten kriisit peilautuvat aina myös meihin, sillä ne pakottavat meidät tutkailemaan itseämme. Vastoinkäymisetkin asettuvat lopulta oikeisiin mittasuhteisiin, kun muistaa iloita siitä, että on elossa ja terveenä.”

Nuorempana Lauralla ei ollut aikaa penkoa sielunsa sopukoita. Vauhdikkain ajanjakso osui 20–30 vuoden ikään, jolloin valokuvaajaopiskelija pääsi teatterikorkeakouluun ja päätyi *Levottomat*-elokuvan päärooliin. Palkittu tarina nosti nuoren näyttelijän ryminällä julkisuuteen ja uusiin rooleihin.

”Muistan, kuinka yritin pitää kiinni elämästäni ja hallita kaikkea kokemaani. Se oli hämmäntävää, mutta yhtä aikaa hengästyttävän hienoa aikaa. Kyllähän minä siitä nautin”, Laura tunnustaa.

Muutoksien ryöppy vyöryi nuoren näyttelijän elämään vauhdilla. Laura rakastui ohjaaja **Aku Louhimieheen**, meni naimisiin ja perusti perheen. **Alma**-tytär on nyt kolmevuotias ja **Aino** yksitoistavuotias.

”Näin jälkikäteen ymmärrän, että olin tuolloin vielä aika raakile. Nuorena menee niin valtavasti energiaa jo oman identiteettin luomiseen ja suojakuoren rakentamiseen. Silloin minäkin mietin jatkuvasti, että kelpaanko tällaisena kuin olen.”

Jo ammatinvalinta aiheutti mielen myllerrystä.

”Minulla ei ole ollut koskaan yhden unelman identiteettiä. Tunsin itseni erilaiseksi, kun näyttelijäminen ei ollutkaan minulle koko elämä. Puin kyllä verkkarit päälle ja solahdin teatterikoululaisten mölyävään joukkoon, mutta sisimmässäni sydämeni sykki myös valokuvaukselle ja musiikille.”

Laura onkin pitänyt kiinni intohimoistaan ja onnistunut sukkuloimaan usean eri ammatin välillä. Esikoisalbumi, *Myytävänä elämä*, ilmestyi vuonna 2005. Kameran takana Laura työskentelee yhä viikoittain.

”Kuvaajana olen oppinut empatiankykyä ja luottamuksen rakentamista. Nautin siitä, kun saan ihmiset rentoutumaan ja ymmärtämään, että he ovat kauniita juuri sellaisenaan, ryppyineen ja arpineen.”

Yksi ikimuistoisimmista kuvattavista on ollut **Tellervo Koivisto**, jonka Laura ikuisti elämäkertaa varten.

”Tellervo oli kuvattavana rauhallinen ja läsnäoleva, mutta vasta kotona kuvia katsoessa oivalsin hänen todellisen säteilynsä ja karismaansa.”

Laura on tarkkaillut itseäänkin uudella tavalla vasta viime vuosina. Muutosprosessi käynnistyi viisi vuotta sitten, kun Lauran ja Aku Louhimiehen liitto päättyi eroon.

”Vaikka olen aina viihtynyt itseni kanssa ja kaivannut omaa aikaa, erosta seurannut yksinolo oli toisenlaista. Kun yksinolo ei ollutkaan vapaaehtoista, se muuttui mielessä dramaattisesti yksinäisyydeksi. Minulta kesti aikani ymmärtää, että tuo on tarpeellinen vaihe, eikä mikään lopullinen kohtalo”, Laura kertoo.

■ Laura sanoo ymmärtävänsä vasta nyt, kuinka suuri merkitys sukujuurilla on ollut hänen elämässään.

Kun voimakkaimmat kipuilut olivat laantuneet, Laura alkoi nähdä kriisin hyvät puolet. Mielen syövereistä löytyi yllättäviä puolia, joiden olemassaolosta hän ei ennen ollut tiennytäkään.

”Huomasin, että sisälläni oli paljon tunteita, joiden oli päästävä ulos. Vaikka olin kuvitellut tuntevani itseni, aloin katsoa itseäni ensimmäistä kertaa elämässäni ulkopuolelta, toisten ihmisten silmin. Ymmärsin, että esimerkiksi ongelmanratkaisukyvyissäni on paljon parantamisen varaa.”

Lauraa huvittaa ihmisten mielikuva seesteisestä ja rauhallisesta Malmivaarasta. Kotioloissa näyttäytyy usein temperamentisempi nainen, joka räiskyy ja kuuluu.

”Ulkokuoreni voi vaikuttaa viileältä, mutta sisimmässäni kiihtynyt hetkessä nolasta sataan. Ihmissuhteissani olen joutunutkin opettelemaan eniten malttia. Sitä, etten olisi niin kärkevä, vaan muistaisin kuunnella myös muita”, Laura tunnustaa. Ikäkin on tuonut tasaisuutta ja perspektiiviä.

”Enää minulla ei ole niin kova tarve puolustaa omaa näkemystä, vaan hyväksyn sen, että jokaisella on oikeus omaan mielipiteeseen. Uskallan olla myös avoimempi, eikä minulla ole enää tarve rakentaa ympärilleni suojamuureja. Siinä mielessä vanheneminen on ollut ihanan vapauttavaa.”

Vahvoja mielipiteitä ja sanasaattajia Malmivaarojen suvussa on ollut ennenkin. Lauran isoisän isoisä, **Wilhelm Malmivaara** oli herännäisyysliikkeen johtohahmoja 1900-luvun alussa, ja vaikutti myös kansanedustajana. Malmivaaran kynästä syntyi myös virsiä, joista tunnetuin on *Oi herra jos mä matkamies maan*.

”Wilhelmi on sen aikanaan kirjoittanut oman elämänsä tragedian siivittämänä, yksinäisyyden tunteesta. Meidän perheellemme siitä on tullut rakas virsi, jota laulamme aina sukujuhlissa”, Laura kertoo.

Lauraa esi-isän elämä on alkanut kiehtoa siinä määrin, että hän on luonostellut Wilhelminkin tarinasta elokuvakäsikirjoitustakin.

”Se on vielä niin alussa, etten osaa sanoa, syntykö siitä mitään. Ehkä tässä on mukana omien juurien tutkiskeluakin. On kiinnostavaa ajatella, että minäkin kannan mukana sukuni tarinaa ja arvoja”, Laura pohtii.

Pappissukuaan Laura ei ole koskaan peitellyt tai hävennyt. Yliopistoaikoinaan hän jopa opiskeli teologiaa.

”Minussa on ollut lapsesta saakka jonkunlainen kaipuu hengellisyyteen. Se on anta-

”Tässä iässä lähtökohdat parisuhteelle ovat erilaiset, kun perheet on perustettu, eikä yhdessäolon tarvitse olla niin pakahduttavan intensiivistä.”

nut lohtua vaikeina aikoina ja ollut kantava voimavara elämässäni.”

Hengellisyys ei ole Lauran mielestä kiinni uskontokunnasta. ”Ihminen voi olla vaikka ateisti, mutta hänellä saattaa silti olla elämässään pyhyden kokemuksia. Minusta on hyvä, jos jokainen pohtii maailmankatsomustaan välillä syvällisemmin, eikä sääntäile vain pinnallisesti ympäriinsä kuluttamassa ja suorittamassa.”

Laura toivoo, että hänen omat tyttärensä löytäisivät itselleen sopivan tavan tutkailla maailmaa ja rakentaa arvojaan.

”Maailma on yhä sirpaloituneempi paikka ja täynnä ristiriitaista tietoa, jonka joukosta meidän kaikkien on löydettävä oma polkumme. Sen löytämiseen pitää välillä eksyäkin.”

Samaan oivaltamiseen omat vanhemmat ovat kannustaneet Lauraa.

”Se, että suvussamme sattuu olemaan paljon pappeja, ei ole näkynyt mitenkään arjessa. Äiti ja isä ovat kehottaneet meitä lapsia aina tekemään asioita, joista tulemme onnellisiksi. Kodistani olen perinyt ennen kaikkea kyvyn nauttia elämästä.”

Miesten maailma tuli Lauralle tutuksi jo lapsena, sillä hän kasvoi kahden veljen kanssa. Yhdeksän vuotta nuoremasta **Olli Malmivaarasta** tuli lahjakas jääkiekkoilija. Isoveli **Mikko Malmivaara**, 48, löysi intomihonsa musiikin puolelta.

”En ole koskaan riidellyt veljeni kanssa. Heidän rinnallaan on ollut jotenkin helppoa ja hauskaa elää. Meidän perheessä on ylipäänsä naurettu paljon. Taidamme kaikki allekirjoittaa väitteen, että siinä vaiheessa, kun

ilo loppuu elämästä, asiat ovat todella huonosti”, Laura pohtii.

Kitaristiveili oli Lauralle nuorena suurin idoli ja suunnannäyttävä.

”Mikko oli sellainen rokkijätkä. Halusin kuunnella samaa musiikkia ja ihailin kaikkia Mikon kavereitakin.”

Laura on huomannut, että hänen rakastamisissaan miehissä on ollut paljon samaa kuin omassa isässä.

”Isä on itsenäinen oman tien kulkija. Hän ei jätä asioita vain puheen tasolle, vaan ryhtyy toimeen. Ehkä olen valinnut rinnalleni oma-aloitteisia miehiä, joilla on intohimoa ja lahjakkuutta johonkin asiaan.”

Nykyisen kuvataiteilijamiehensä Laura kohtasi neljä vuotta sitten sattumalta ravintolassa.

”Olen luottanut aina intuition uusia ihmisiä kohdatessa. Niin kävi tässäkin. Olemme molemmat samanlaisia pohdiskelijoita, joita kiinnostaa ihmisyyden oman itsensä kehittäminen. Puhumme paljon. Viimeksi tänä aamuna istuimme laiturinnokassa ja juttelimme niitä näitä.”

Kolmen lapsen uusperhe asuu Helsingin Jollaksessa isossa merenrantakodissa, jonne tyttärien kaverit ovat aina tervetulleita.

”Miehelläni on kestämistä neljän naisen kanssa, mutta onneksi hänellä on hyvä huumorintaju”, Laura tuumaa nauraen.

Hän arvelee, että uuden suhteen solminen keski-iässä voi olla jopa helpompaa,

vaikka molemmilla on aiempaa historiaa.

”Lähtökohdat ovat jo erilaiset, kun perheet on perustettu, eikä yhdessäolon tarvitse olla muutenkaan niin pakahduttavan intensiivistä kuin nuoruusvuosina. Mieheni ymmärtää, että tarvitsen ympärilleni tilaa ja haluan olla välillä yksin.”

Vapaus on ollut Lauralle tärkeä arvo muutenkin. Pari vuotta sitten hän irrottautui KOM-teatterin kiinnityksestään ja ryhtyi freelanceriksi.

Rohkea hyppy kannatti, vaikka muutoksessa on ollut totuttava siihen, että tulevista töistä ei aina tiedä.

”Tyttäreni puistelevat välillä päätään työkuviotani seurattaessaan ja ihmettelevät ääneen, että kuinka tuolla voi muka elää. Ja vaatiihan tämä luonnetta. Freelancerina joutuu koko ajan painimaan itsetuntoasioiden kanssa ja miettimään, haluaako joku työpanostasi vielä”, Laura sanoo.

Toisinaan, kun kalenteri täyttyy töistä liian hitaasti, Lauran mielen valtaa epäily.

”Pelon hetkinä yritän muistuttaa itseäni siitä, että tämä on ollut oma valintani. Olen valinnut vapauden, ja epävarmuus on sen hinta.”

Täydellisyyttä Laura ei halua enää edes tavoitella.

”Nuorempana kaikenlainen kompuroiminen oli aina katastrofi. Nykyään koen, että olisi tylsempää, jos elämä kulkisi kuin juna raiteillaan. Näytellessäkin olen alkanut tykätä siitä, että vastaan tulee yllättäviä sivupolkuja. Virheet tekevät elämästä paljon mielenkiintoisemman.”●

■ Nahkatakki Karl Lagerfeld/Mycoko. Korvakorut Muotikuu. Diane von Furstenbergin mekko/Feminett Boutique.

■ Laura iloitsee vanhenemisestä. ”Ikä on tehnyt minusta vapautuneemman.”

■ Freelancerina Laura on tottunut tiettyyn epävarmuuteen. Itsetuntoasioidenkin kanssa joutuu painimaan. ”Mutta tämä on ollut oma valintani”, hän sanoo.

